

אֵלֶּזְנֹת

כס"ד, ע"א, רע"ג

לְשִׁמּוֹן שֶׁבֶת

פְּרֻשַׁת אֶלֶזְנֹת - חֲנֻכָּה

יוד' [-יהודי נכבד] שאתה אומר 'הדרן עלך' - 'מיט וואס באשיינסטיא דיא תורה' [-במה אתה מהדר ומפאר את התורה]. משהחריש חזר זקנו על שאלתו. השיב לו ה'אהבת ישראל' ואמר: 'זאג איך דען 'הדרן עלך', אז איך באשיין, איך זאג דאך 'הדרן' אינץ אלע באשיינען מיר דיא תורה' [-האם אני אומר 'הדרן' דהינו שאני מפאר, הלא אנכי אומר 'הדרן' אנו ביחד מהדרים ומפארים את התורה] ('קדוש ישראל' עמוד כב).

סְעוּדָה לְכָל בְּנֵי הָעִיר

הרה"ק רבי ישעיה מקרעסטיר זיע"א היה מהדר אחרי שמן זית מארצנו הקדושה, ע"פ רב מירושלים עיר הקדש, מחמת חבת ירושלים עיר הקדש וחבת הארץ הקדושה. אחרי הדלקת נר חנכה היה רגיל לחלק מעות חנכה לכל הילדים, וב'זאת חנכה' היה עושה סעודה גדולה לכל בני העיר. היו מתפללים מנחה תחלה ואחר כך היו יושבים בסעודה ושוהים בעבודת הקדש עד כמה שעות בלילה (מי באר ישעיהו' עמוד קיח).

אֵמֶת וַיֵּצִיב

בכל לילה בחנכה היה הרה"ק רבי חיים אלעזר ממונקאטש זיע"א יושב בסעודה עם מסבין. והיו מזמרים בה אמת ויצב וכו' עזרת וכו' עד עשה פלא. או בביתו משלו או שהזמינו אותו לסעודה בהעיר מאיזה חבורות, מוסדות צדקה, סיום הש"ס וכיוצא בזה, שעשו בחנכה. וביום לא ישב בסעודה עם העולם. והיה כמה פעמים אוכל ביום לסעודת צהרים מאכלי חלב דיקא בחנכה ('דרכי חיים ושלום' אות תתיז).

(ספר ספיר ויהלום - להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

שבת, הרי אמרו חז"ל (שבת לא). דעלך סני לחברך לא תעביד, על פן אינו ראוי שיחלק בעצמו להצבור. וכן נהג אחריו הרה"ק רבי שלמה זיע"א, וכבד שיחלק אחד מצאצאי בית קאמינקא שמנהג אבותיו היה לאכל אז דיקא גבינה. אף ברבות השנים לא היו מחלקים גבינה כל עקר בליל ששי גם לא על ידי אחר ('מגן אבות' ערש"ק עמוד מח).

סְעוּדוֹת גְּדוּלוֹת

בזינוקב היו עורכים כל יום סעודות גדולות, כאשר לכל סעודה היו מזמנים אחרים מתושבי העירה. במעזיבוז לא נהגו פן והיו עורכים שלחן רק בזאת חנכה ('ילקוט אוהב ישראל' עמוד קסט).

תְּפוּחֵי אֲדָמָה צְלוּיִין

אחר הדלקת נרות חנכה היה המנהג אצל צדיקי בית קאמינקא לאכל תפוחי אדמה צלויין ('אוהב שלום' עמוד עח).

סִיּוּם מִסְכַּת

פעם בסעודת יומא דהלולא של הרה"ק ה'תורת חיים' זיע"א יחד עם סיום מסכתא, ספר הרה"ק ה'אהבת ישראל' מויזניץ זיע"א, כי אצל זקנו הרה"ק ה'צמח צדיק' זיע"א היה מנהג שבכל יום מימי החנכה עשה אחד מנכדיו סיום על איזו מסכת, ואחר כך ישבו לסעודה כדי שהסעודה תקרא סעודת מצוה. ביום שהוא ערך את הסיום ישב ה'צמח צדיק' בראש השלחן, וה'אהבת ישראל' אמר יחד עם אביו הרה"ק ה'אמרי ברוך' זיע"א את הסיום על המסכת, ואחר כך את הנסח שכתוב בגמרא 'הדרן עלך' פנה ה'צמח צדיק' אל נכדו ושאלו: בחור, 'הדרן עלך' דהינו ההוד וההדר של המסכת עלינו, ניחא, אולם ממתי נהיית 'שיינער

סְעוּדוֹת בְּחֻנְכָּה

אצל הרה"ק ה'דברי חיים' מצאנו זיע"א היה בחנכה סדר כמו בחג הסוכות ה'דברי חיים' היה לבוש במשך כל שמונת הימים בשטריימל ואמר בכל יום בעצמו הלל לפני התבה. ואכל בכל יום שתי סעודות ביחד עם הקהל, ביום סעודת בשר ובלילה סעודת חלב. בסעודת היום העמידו הקהל יין, ובסעודת הלילה מי דבש. וכמעט שבמשך כל שמונת הימים לא ראו הקהל שנה בעיניהם, כי ביום מובן מאליו פשהיה אומר בעצמו הלל לפני התבה ואח"כ אכל הסעודה עם הקהל, והיה נמשך בכל היום. וזה היה לרב בשעה י"ב חצות הלילה, אז הלך לחררו ללמד והקהל פוצו מעט זה בכה וזה בכה. ובערך שעה אחרי זה התחילו להתאסף ולהכין עצמם לסעודת חלב, והיה אוכל עם הקהל ביחד והעמידו מי דבש והיה מחלק ונותן לחיים ומדבר הרבה עם הקהל.

והמנהג היה לעשות סעודה גדולה בזאת חנכה, והזמינו כל הבעלי בתים מהעיר, ובפרט הלומדים והחסידים. וידוע שה'דברי חיים' היה תמיד מלמד ומדריך אנשיו להרגיל עצמן להרבות בצדקה והיתה דרכו בסעודת זאת חנכה לומר תורה בענין נתינת צדקה ('דרכי חיים' אותיות כח-כט).

לֶחֶם עִם גְּבִינָה

בימי חנכה שפכי הנהוג אוכלים בהם מאכלי חלב, כמבאר בשו"ע (סימן תרע ס"ג), היה דרכו בקדש של הרה"ק ה'קדושת ציון' מבאבוב זיע"א לחלק לכל המסבים לחם עם גבינה, אף בסעודת אור ליום ששי נמנע מחלק בעצמו והורה לאחר לחלק, באמרו שפכין שפכי מנהג אבותיו הקדושים נמנע מלאכל גבינה בערב

חידון אֵלֶּזְנֹת - נושא פרסים באיזה תפלה של חנכה אינו מזכר כלל שם ה' (ומדוע)?

פתרון החידה - פרשת נצבים-וילך:

ש. היכן מוזכרת בפרשה זו טענת קל וחומר?

ת. משה אומר לבני ישראל ש"הן בעודני חי עמכם היום ממרים הייתם עם ה'" ולכן קל וחומר ש"אף כי אחרי מות".

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":

פרשת נצבים-וילך:

ה' מאיר הולצמן מבית שמש.

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

הפתורים נכונם יכנסו להגרלה אי"ה

על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר".

את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני

למספר פקס: 077-470-26-81

או למייל: magdenot@gmail.com

נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון.

בראש הדף לציון "עבור חידון לנוער".

